

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETESI ÁRAK:

Helyben: félévre 6 kor., negyedévre 3 kor. — fill.
Vidéken: félévre 9 kor., negyedévre 4 kor. 50 fill.

FŐSZERKESZTŐ:

BENEDEK JÁNOS.

POLITIKAI ROVATVEZETŐ:

Dr. BOROSS LAJOS.

ELŐLÉTSZERKESZTŐ ÉS KIADÓ

SZEKELY IMRE.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Fő tér 42. szám. Lamprecht palota.
első emelet, az udvarban.

A szabadelvűség.

— decz. 29.

Mikor Tisza Kálmán rámérte a tanult magyar ifjúságra a két éves önkéntességet, azt mondotta, hogy ezáltal „gyöngéd nyomást” kíván gyakorolni a katonatiszti pályától idegenkedő magyar ifjakra. Elég lett volna akkor is a magyar nyelvet érvényesíteni a tisztvi vizsgákon és akkor lett volna magyar katonatiszt. Hiszen a magyar nemzet mégis csak bebizonyította az idők folyamán, hogy rátermett a katonaságra. A gyöngéd nyomás azért kellett, hogy magyar ifjak csakis anyanyelvük mellőzésével nyerjék el a tisztvi kardbojtot, vagyis kellett a német hadsereg osztrák szellemének erősítésére, a tanult magyar ifjak elnémetesítésére.

De hát az öreg Tisza még csupán a gyöngéd nyomásig ment el az osztrák érdek szolgálatában, fia, gróf Tisza István ugyanez okból már a durva letiprás idejét látta elérkezettnek. Az alkotmányosságának az obstrukció ellenében való megvédését választotta ürügynek, de bizony nem kételkedik abban senki,

hogy a képviselőház szólásszabadságának elnyomásával, az alkotmány elhárításával ismét csak az apa osztrák szellemének szolgál. Amaz — mint már mondtuk — a ravasz róka, ő már a dühös farkas rendszerét követi cselekedeteiben. Nem várta persze, hogy a pásztorok, az ellenzéki pártok és a szabadelvű pártból kilépett képviselők egyesült erővel kelnek síkra a veszélyeztetett alkotmány megmentésére. Ugy történik az, mint amikor a pásztorok is közel érzik karámjaikhoz az éhesen ólálkodó farkast. Lehet, hogy máskülönben nem igen barátkoznak egymással, lehet az is, hogy ellenfelek vagy ellenségek, de már a közös veszedelem ellen összefognak, botot, fejszét, fegyvert ragadnak és a közös cél által tüzelve, sietnek a nyáj megmentésére.

A néppárt együtt küzd a szabadelvűség legösmertebb harcosával, ennél fogva azzal az eseten ráfogással törekszenek a béke megbontására, hogy az egyesült ellenzék most már klerikális, Kossuth és Bánffy immár elárulták a szabadelvűséget. A szabadelvűség em-

legetésére csupán azoknak van joguk, akik Tisza gróf ur nemzetellenes politikáját támogatják.

Nagyon könnyű pedig ennek a hazug beszédnek a hamisságára rájönnünk. Minden egyéb, csak nem szabadelvűség a szólásszabadság lábba tiprása. Talán azon a részen van a valódi, nemesebb értelemben vett szabadelvűség, amely csupán a választói jog kiterjesztésével, tehát valóban szabadelvű ujtással egyezik a képviselőház szabályainak átalakításába és az évek hosszúság elhuzódó csakugyan kárhuzatos obstrukció lehetőségének kiküszöbölésére. Önkényuralom és zsarnokság a Tisza gróf végcélja, míg az egyesült ellenzék mindazt a zászlajára írta, ami a szabadelvűségben valódi tiszta, nemes és hamisítatlan igazság!

Tisza és Andrassy.

— december 29.

Barátság szives köteléke fűzte őket össze, kora fiatalságuktól kezdve s most a politika szétválasztotta őket. Nem egymás mellett ülnek, hanem egymással szem-

Regényalakok.

Írta: Bródy Sándor.

I.

A csunya leány.

Egy levél került hozzám, a legesunyább leány írta, akit életemben láttam. A levele, az szép volt és parancsoló: „látni akarom magát, hogy megkérdézzem öntől: tetszem-e? A találgatás ma már oly ritkák, elmentem. Pedig jó messzire kellett kifáradnom, ki a város végére, ahol a gyárak füstölnek, a temetők tövében. Gondoltam, hogy elboldogítanak, mert tiz találka közül, amit mi férfiak kapunk, csaknem tiznek felültetés a vége. Várunk, fázunk, fagyunk és elme gyünk azzal a gondolattal, hogy soha többé nem megyünk belé ilyen vállalkozásba és hogy a nők mind kaczerók és rosszak... Az én leányom azonban ott volt a kis földszintes ház sarkán, aminthogy megírta. A fején Rembrandt kalap. És a kalap alatt egy rut női arc. Ha már mi azt mondjuk egy női fejre, hogy csunya, amikor az fiatal még és reánk szívesen mosolyog! De ez a fej valóban csunya volt, minden vonás oly hosszú, hogy véget sem akart érni. A szája végtelen hosszúságban mosolygott reám, eltorzulva a gyönyörtől és gyunyótlól:

— Ugye, meg van lepődve?! — szólt

lány és behízelt hangon, amely még kietlenebbé tette, mint hogy ha arcához illő száraz és rekedt hangja lett volna.

Nem tudtam felelni a megdöbbenéstől — és mit tagadjam — a h-ragtól, hogy ez a szegény némben...

— Látom, hogy bosszus és megbánta, hogy eljött. Megbánta, hogy eljött?

— Óh dehogy, dehogy! — szóltam zavartan, mert az a babonám, hogy nem szabad gyengédtelemnek lenni.

— Nyujtsa karját — mondá, — itt nem ismernek bennünket, a közevet rossz és az én lábam nincs arra teremtve, hogy gyalogjárjak. Ugy gondolom mindig, hogy engem gyaloghintóban kellene vinni. Két szép férfúnak. Nem találja?

— De igen. Hanem...

— Tudom, hogy voltaképpen mért hívtam, hogyan mertem elhívni? Amikor maga híres író és én egy állásnélküli tanítónő vagyok, akinek nincs több ruhám, csak ez az egy, amelyben járok. Szép a szabása? No, ne legyen ideges és legyen hozzám jó és mondja meg, milyennek talál? Azt szeretném tudni, hogy ön is rutnak lát-e, mint mindenki? Abban biztam, hogy önnek jobb szeme van, mint mindnek és úgy néz engem, ahogy én magamat. Mert én úgy érzem, hogy szép vagyok. A tükör ugyan eltorzítja néha az arcomat, de belőlről úgy látom, hogy ragyogó vagyok, bájosnak, kedvesnek,

kívánatosnak születtem. Én szép vagyok, azt biztosan tudom, de lehet, hogy valami véletlen tör ént velem, valaki elátkozott, hogy senki sem látja igazi arcomat. Talán maga...

Nem jövök könnyen zavarba, de most mégis hebegtem:

— Persze, hogyne, csakugyan!

Rösszkedvű leti, kivonta karját a karomból.

— Maga se látja, maga is olyan, mint a többi. Különben, az igazat megvallva, maga se tetszik nekem. Nekem csak egy olyan férfi tetszenék, kinek olyan a színe, mint a régi elefántesonté, teszem föl egy hindu herceg!

Megint belekapaszkodott a karomba, szenvedélyesen a fülembe sugta:

— Mondja, mit gondol, el fog-e jönni még az a férfi, aki engem úgy lát, min amilyennek én magamat érzem? Az boldog lesz, oly boldog!

A hangja elfult a szerelem nagyszerű ígérétében. De hirtelen józan lett:

— Isten áldja, köszönöm, hogy eljött, menjen. Ne higgye, hogy az én elmémnek valami baja van, csak önök férfiak vakok!

— Menjen és ne nézzen utánam! — mondá és elment.

Természetesen utána néztem. Egy le-süppedt törpe ház ajtaján belépett, olyan mozdulattal, mintha apródok vinnék a slepp-

Órák és ékszerek legolcsóbban kaphatók

Halász Nándornál Debreczen, Piacz utca 24. szám.

ben. S tegnap már élesen össze is tűztek egymással; az ország színe előtt, a törvényhozás fórumán.

A képviselőháznak tegnap ülése volt. Perczel Dezső nem elnökölt s így különös baj, zavargás vagy rombolás nem történt. Tisza Istvan gróf kért rövid időre szabott indemnitást; azt az egyesült ellenzék nevében Apponyi Albert gróf megtagadta. Erre Tisza javasolta a képviselőháznak január harmadikáig való elnaplását s bejelentette, hogy nyilván e napon lehet még kiüzni az országgyűlést berekesztő királyi trónbeszéd meghallgatásának idejét.

Ez történt nagyjából, amikor felszólt Andrassy Gyula gróf s előadta a maga béke-akciójának történetét. Mi indította a békés kibontakozás módjainak keresésére; miből állott az ő házszabálytervezete; min akadt meg a béke műve: — mindezt elmondotta. S leírta a téli választás nyomorúságait és rajzolta a jelen helyzetet és vázolta a jövő alakulását választás után. És utalt arra a kárra, amelyet a korona tekintélye szenved, amikor a király tanácsosai a koronával oly intézkedést tétetnek, amelyet sokan a törvényesség szempontjából megtámadhatónak tartanak. A koronának ilyesmit tanácsolni: nem helyes és nem szabad.

Andrassy nyugodt, elegáns szónok. Halkan beszél, fesztelenül s keresetlen szavakkal, egyszerű gesztussal. De okfejtése világos és gazdag; kifejezései szabatosak s érvei a kérdések mélységeit keresik.

Tisza felelt Andrassynak — keményen és vehemens hévvel, mint szokott. Andrassy finom pengét forgat, amely éles és hegyes; ott vág sebet, ahol akar s szavának finom fulánkjai a kényes pontokat csipi meg. Tisza viszont súlyos szabályt forgat, amelyvel össze szereti kaszabolni ellenfelét. Inkább sujt és zuz, mintsem vág s minthogy heve elragadja, gyakran úgy forgatja nyelvének éles fringiját, hogy önmagát is megsebezi, sokszor jobban, mint ellenfelét. Így történt ez Bécsben a delegáció Apponyival

szemben s így történt tegnap Andrassy Gyula ellenében.

Tisza gróf Andrassy fejtegetéseire azt felelte, hogy az általa bemutatott házszabályreform egy egészen haszontalan munkát volt, amelyvel fölsült épp úgy, mint Széll Kálmán fölsült annak idején az általa szerzett házszabálytal. Azután azt mondotta a kormányelnök, hogy ha Andrassy olyan veszedelemnek tartja az exlex választást, használja föl befolyását az ellenzéken s vigye keresztül, hogy megadja a kért indemnitást. De ha Andrassy csak azért rajzolja az exlex veszedelmeit az országra és a dinasztiaira nézve, hogy ez a fölfogás elterjedjen és elharapódzék, bárha maga (Andrassy) nem vonja kétségbe a király házfölösztató jogát exlexben is: akkor ezzel oly térre lépett, amelyen igen széles köz választja el politikáját az ő (Tisza) politikájától.

Andrassy Gyula erre a beszédre egész higgadtan, szorosan körülírt néhány súlyos mondatban válaszolt. Az egyik az, hogy ő nem szenved a nagyzás hőbortjában s nem hiszi, hogy az ő szava olyan hatalmas, hogy rövid úton meg tudja nyugtatni az ellenzékét és le tudja csillapítani a fölkorbácsolt szenvedelmeket. A másik az, hogy ő valóban elismeri a király abbeli jogát, hogy a képviselőházat exlexben is fölösztassa; de sohasem tanácsolná ezt a koronának. A harmadik: hogy ime az a cél, amelyet a kormányelnök magának kitűzött, érdemes arra, hogy megsértse a házszabályokat s érdemes arra, hogy a koronának tanácsot adjon jogilag kontraverz cselekedetre; de arra már nem érdemes, hogy a kormány érte elragyja a helyét.

Érdekesítő volt a két férfi szembeszálása s kétségtelen annyi, hogy Andrassy higgadt államférfi szavai hatni fognak lent és fent, a lélek nyugodt műhelyében s bizonyára megtermik gyümölcsüket az alkotmány épsége és a jogfolytonosság csorbitatlansága érdekében — akár választás előtt, akár pedig választás után.

Az osztrák kormányválság.

— december 29.

Körber miniszterelnök tegn. d. e. tíz órákor kihallgatáson volt a királynál, akinek jelentést tett a helyzetről. Jól értesült körökből jelentik, hogy Körber csupán a maga lemondását ajánlotta föl és elhatározását egészségi okokkal támogatta.

A legutóbbi miniszteri tanácson nem határozták el az egész kormány lemondását és így, legalább egyelőre, csak a miniszterelnök lemondásáról van szó. Már most a királytól függ, vajjon Körber marad-e, vagy pedig a kabinetnek e y tagja l p-e a kormány élére, vagy, ami szintén nagyon kizárva, vajjon a király más politikai személyt fog-e megbizni az ügyek vezetésével.

Nem lehetetlen, hogy az egész minisztérium beadja lemondását. Annyi bizonyos, hogy abban az esetben, ha a miniszterelnök megválna állásától, több miniszter szintén kél a kormányból.

Jól értesült körökből azt jelentik, hogy a helyzet tisztázódása első sorban a konzervatív cseh nagybirtokosoktól függ. Ennek a csoportnak jutna az a feladat, hogy a kormány és a csehek között közvetítsen. Különösen fontos most a pénzügyi helyzet és első sorban a katonai köröknek az a követelése, hogy a delegációk által megszavazott összegeket folyósítsák.

Akár marad Körber, akár pedig más valaki veszi át az ügyek vezetését, az bizonyos, hogy ez idő szerint a katonai követelések döntenek és a kormánynak első sorban ezzel a kérdéssel kell majd foglalkozni. A miniszterelnök kihallgatása közel öt-negyed óráig tartott és Körber a Hofburgból a belügyminisztériumba hajtott, ahol rövid ideig tanácskozott Vittek vasuti miniszterrel. A király fentartotta magának, hogy majd legközelebb határozni fog Körber lemondó kérelméről.

Az összes körülményekből azt lehet következtetni, hogy a király elfogadja Körber lemondását, de másrésztől oly hírek is vannak, hogy Körber maradása elé nem gördülnek elháríthatatlan akadályok. Az ujszövegek tegnap délután arra a hírre, hogy Körber beadja lemondását, értekezletet tartottak, amelyben a parlamenti és politikai helyzetet tárgyalták.

jét, nemes ifjak nyitnák ki előtte a kaput, mintha haza menne a tündérpalotájába.

A sphinx.

Az én szememben a rejtély titokzatos képe: egy hordár. Multkor láttam éppen, most báránypő sipkat visel, — mert mindig az időhöz képest öltözködik, — hosszú katonai köpenyeg és egyik kezén kesztyűt. (A másik kacska, akaratos és használhatatlan, bizonyosan kitört valami huzozkodás alkalmával, nem érdemli meg, hogy gondozzák és öltöztessék.)

A számozott öreg embert huszonöt éve ismerem. Amikor feljöttem Budapestre, mindjárt megláttam és megjegyeztem, noha ezernyi ujoncz villant föl olykor szemeim előtt.

Akkor is pálinkás bolt előtt állott, a tétlenség legnagyobb komolyságával, szótlanul é mozdulatlanul. Senki meg nem szólította, senkihez ő nem szólt, nem szivarozott, nem olvasott, még csak nem is nézett. Állott. Tízéven túl ugyanegy helyen, a belvárosnak valamelyik ma már nem létező kis könyök utcájában, ahol roskatag és elvénhedt házak szinte várták a véget, ohajtották a lerombolást. A hordári intézménynek e helyen semmi jelentősége nem volt soha és egész léte alapja nem lehetett egyéb, mint az ott tartózkodó néhány diák

tárgyainak időleges értékesítése, át-szállítása. Röviden szólva: a zálogházi forgalom közvetítéséből négy vörösárpás felnőtt embernek kellett volna megélni ezen a tájon és ezek egyike volt a rejtélyes öreg. De sohasem láttam ez irányban buzgolkodni, sőt midőn egyszer én tisztán lélektan tanulmányból megkínáltam, hogy egy testhez álló, de tulon túl világos kabátot helyezzen el nyári nyugovóra: röviden és kereken „nem”-et intett a fejével.

Ma sem tudom és amig élek, nem is fogom megtudni, miért ellenkezett ilyen szótlan határozottsággal? Nem bizott utja sikerében, nem tartotta értékesnek a kissé különös színű öltözet darabot, vagy határozottan derogált neki a megbízás? Még egyszer kíséreltet tettem vele és egy levél átadásával biztam meg, a vitel bérét azonban az átvevőnek kellett volna megtérítenie. A válasz megint az a szótlan, rövid, de erőlyes „nem”. Bosszus zavarral hagytam ott; mit bánom én, haljon meg éhen!

Ennek az embernek úgy látszik, nem volt szüksége a táplálkozásra. Dőlben nem ment haza, nem távozott valami kis kosmába, nem ment be a boltba, vagy a szatócsához. Állt és várt, de nem úgy, mint más élő és érző lény, hanem figyelmesen, de közönyösen, mint egyiptomi sirboltok kő-

ből faragott szobrai, elhagyatott parkok mohlepte kőalakjai — őszszel. Csoda, hogy a vidám és önérzetes pesti fecskék nem raktak a nagy szürke szakállá alatt fészket. És érthetetlen, hogy az utcái gyermekek nem próbálták kizavarni fenséges nyugalomból. De nem volt komikus, nem reagált a tolokodásra, nem volt hozzáférhető.

Miért állott akkor oly esőkkönyösen éppen a pálinkás bolt előtt? Mit várt ez üzlettől, amellyel — látszólag — csak annyi közössége volt, hogy az ajtaja alá behúzódott, ha nagyon fújt a téli szél. Mindhiába voltam a nyomában, a legfurfangosabb megfigyelés, s legvadabb fantázia sem tudta megfogni és valami szilárd talajon megrögzíteni. Nem tudtam hová tegyem és ifju koromban ez nekem fájt, ha nem szégyenlem magam, utána járok, haza kísérem, hogy megtudjam: hol és mint lakik. De kutassak egy hordár után, mi jögon és mi okon? Megelégedtem azzal, hogy kikérdeztem a kartársait. Megvetőleg nyilatkoztak róla, de egyebet nem tudtak mondani, csak ezt:

— A János!

Természetes, hogy János, ezt úgy is tudtam volna, mert kell, hogy a neve is maga a közömbösség legyen. János az senki és a mindenki. Nem tudom, elég misztikusan fejeztem-e ki magamat; félek, hogy megértetek.

Rejtélyes haláleset.

— Halva találtak az udvaron. —

— december 29.

Egy rejtélyes haláleset tartja izgatottságban a Borsosbényi közelében fekvő Kertes község lakosságát.

Egy ottani földesgazdát, Fényszarusy Istvánt, karácsony másodikán a kora reggeli órákban saját portájának udvarán halva találtak. Mellette feküdt a vadászfegyvere a földön.

A titokzatos eset híre villámgyorsan terjedt el a faluban az ünneplő lakosság nagy csoportokban lepte el Fényszarusy udvarát. Csakhamar a helyszínen teremt a közönségi előjáróság, valamint a csendőrség is. Tüstént megindították a nyomozást, vajjon büntetett forg-e fenn, avagy öngyilkosság? S minthogy a külső jelekből az a gyanu merült fel, hogy Fényszarusy gyilkosságnak esett áldozatul, a csendőrség a tettes kézrekerítésére azonnal széles körű nyomozatot indított s jelentést tett az aradi királyi ügyészségnek is.

A csendőrség és az előjáróság nyomban kihallgatta a szomszédokat, akik azonban jelentéktelen vallomást tettek. Fényszarusy egyik szomszédja elmondta, hogy az áldozat aznap délután fegyveresen vadászni ment, de hogy mikor tért haza, azt nem tudja. A legesodálatosabb, hogy a durranását annak a lövésnek, amely Fényszarusy életét kioltotta, senki sem hallotta a faluban, noha az szabad ég alatt történt. A csendőrségnek ilyenformán nagyon megvan nehezítve a feladata, mert semmi pozitív adat sincsen a kezében, amely a nyomozásnak irányt adhatna.

Fényszarusy vadászat előtt délután kocsmában is volt s magával is vitt egy üveg pálinkát. A járásorvos megállapította, hogy Fényszarusy ittasan került haza.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor.

Csütörtökön „Görög rabszolga“, operett. (A bérlet).
Pénteken „Tékozló“, regényestündérrege. (B bérlet).
Szombaton 6 órai kezdettel „Tavaszi“, operett. (C bérlet).
Vasárnap este bérletszűnetben „Himfy dalai“, vigjáték.

Színházi hírek. Ma kerül színre Szidney Jones 3 felvonásos operettje „A görög rabszolga“. A főszerepeket Rózsa Lili, Krémerné Lili, Rományi Mária, Havasy S. idi, Krémer Jenő, Mezei Andor és Szilágyi Aladár játsszák.

Vasárnap két előadás lesz, délután, színre kerül Bokor József 3 felvonásos operettje „A kis almuszi“ félhelyárakkal. Este lesz a reprize Berczik Árpád 3 felvonásos vigjátékának, melynek a címe „Himfy dalai“. A vigjáték főbb szerepeit Menszáros Margit, Hahnel Aranka, Szabó Irma, Krémer Jenő, Faragó Odón, Palágyi Lajos, Havasy S. idi, Iványi Antal, Sebestyén Géza és Szilágyi Aladár játsszák.

Január hónap műsora:

Január 1. Vasárnap: „Himfy dalai“.
2. Hétfőn: „Emigráns“, (A bérlet).
Január 3. Kedden: „A kornevillei harangok“, (B bérlet).
Január 4. Szerdán: „A görög rabszolga“, (C bérlet).
Január 5. Csütörtökön: „Diákélet“ (A bérlet).
Január 6. Pénteken: „Utazás az özvegyesség felé“, (B bérlet).
Január 7. Szombaton: „A drótostót“ (C bérlet).
Január 8. Vasárnap: „Elnémult harangok“, Berndt Róza (először).
Január 9. Hétfőn: „Hajduk hadnagya“, (A bérlet).
Január 10. Kedden: „Casanova“, (B bérlet).
Január 11. Szerdán: „Emigráns“, (C bérlet).
Január 12. Csütörtökön: „Elnémult harangok“, (A bérlet).
Január 13. Pénteken: Ugyanaz. (B bérlet).
14. Szombaton: Ugyanaz. (C bérlet).
Január 15. Vasárnap: „János vitéz“, (először).
Január 16. Hétfőn: „Tavaszi“, (A bérlet).
17. Kedden: „Francillon“, (B bérlet).
Január 18. Szerdán: „Lear király“, (C bérlet).
Január 19. Csütörtökön: „János vitéz“ (A bérlet).
Január 20. Pénteken: Ugyanaz. (B bérlet).
Január 21. Szombaton: Ugyanaz. (C bérlet).
Január 22. Vasárnap: „Színészek“, (először).

Január 23. Hétfőn: „Troubadour“, (A bérlet).
Január 24. Kedden: „A diákélet“, (B bérlet).
Január 25. Szerdán: „A gerolsteini nagyhercegnő“, (C bérlet).
Január 26. Csütörtökön: „III. Richard király“, (A bérlet).
Január 27. Pénteken: „Tartuffe“, (B bérlet).
Január 28. Szombaton: „Csokonai V. Mihály“, (C bérlet).
Január 29. Vasárnap: „Tempeffői“.
Január 30. Hétfőn: „Baldogság“, (először). (A bérlet).

A Gönczy tanítóegylet közgyűlése.

— december 29.

A hajdumegyeyi Gönczy tanítóegylet látogatott közgyűlést tartott a Kereskedelmi Akadémia disztermében. Vagy 200 tanító és tanítónő, óvónő jelent meg. — Kozma László elnökelt, a titkári előadói tisztséget Kuti Zsigmond, a jegyzői teendőket Polster Adolf látta el. A gyűlésre megjelent Csánky Viktor ker. tanfelügyelő, Oláh Károly kulturatanácsos a tanács képviselőjében, Csillag Máté gyermek lap szerkesztő, Gottenberg Pál dr. tanár Budapestről, dr. Kardos Albert tanár Debreczen, dr. Barcsa János ev. ref. tanár helyben, Dóczy Gedeon igazgató stb.

Kozma László üdvözlőlvén a kir. tanfelügyelőt és Oláh Károly tanácsost, lelkes beszédben nyitotta meg a közgyűlést.

Kuti Zsigmond titkár felolvasta terjedelmes és kimerítő jelentését. Dr. Guttenberg Pál szép és tanulságos előadást tartott a népiskola jövő teendőiről. Kifejtette, hogy mit teher a tanító a nép érdekében; miként lehet fruktifikálni a magyar ember testi és szellemi tehetségét, képességét.

Simon István bemutatta elmésen és kitünően konstruált számológépjét a törtek tanításához.

Felolvasták a zárszámadásokat és a tanzermuzeumról szóló jelentéseket.

A vezeték nevét a kollégái sem tudták, Az egyik úgy sejtette, hogy Mikulíknak hívják. Ennek a hitnek azonban nem volt semmi alapja, talán csak az, hogy az illetőnek ez a szó tetszett. Mások szerint Tóth vagy Puskás volt, hogy házas ember volna, azt nem állította egyik sem. Eitek annyi logikával és mondták is:

— Ha felesége volna, többször idejönne hozzá veszekedni!

Aztán eluntam s abban hagytam az obszerválást. Közben megismerkedtem néhány száz emberrel, más egyéb kis és nagy dolgok is történtek azóta, hogy elhagytam az ódon könyvek utcát. Többek között: megváltozott az egész pszichológiám, kezdtek tájékozódni abban a sötétségben, amelyet „én“ nek neveznek. Körülbelül megtudtam, hogy semmi érdemlegest nem lehet csinálni az élet e könyök utcájában, ami alaposan ellenkezik a régi véleményemmel. Sőt a kedves ételeim is mások lettek, pedig még ez az egy, amiben következetesek szoktunk lenni és kitartunk — a mákos metélt és a malacoz-pörkölt mellett — mindhalálig. És a vérem! Nem kell vegyi vizsgálat alá vennem, ugys tudom, hogy más. Régen: forró és fellobbanó, ma lagymatag és — gondolkodom velem.

Minden más lett bennem és körülöttem is. A csecsemőknek bajszuk nőtt és

ha megpillantottam ifjúkori ideáljaimat az utcán — átmentem a másik oldalra. Nincs semmi és senki, aki magára ne csáfolt volna; a hegyek összelapultak, a magasság kisebb lett, a messzeség összemert és a fiakkereseket nem tartom többé zordon és gögös uriembereknek. Oh istenem, husz évi kopás alatt mily szürke lett Budapest szikrázó színű keleti szőnyege!

Csak a szobor maradt a régi, a hordár, az változatlan. Lerombolták mellőle a házat, körülötte a városrészt és ő — bizonyára szótlanul és szívtelenül — átköltözött egy új helyre, megint csak pálinkás bolt elé.

Új öt év telt el azóta, mindennap látom és mindig ugyanannak. Mindig a helyén, soha megbízása, semmiféle keresete. Ha csak egyszer pillantanám meg munkában, ha csupán egy frakkot vinne vasalóba, egy levelet valami leányhoz. Miből él, de miből élhet? Így meg kell halni éhen, csak végezze már szegény, jobb volna talán neki is!

Neki azonban, úgy látszik, mindegy. Vár, néz, áll, még este lesz. Nem öregebb és nem elégedetlenebb, mint régen. A ruhája is mintha ugyanaz volna, elég tiszta, elég rendez, az időhöz való. Nincs melege, nem fázik, dolga nincs, terve nincs, ezéjja

nincs. Mit gondolhat, vajjon a maga életéről? Azt, hogy várni kell, majd eljutnak valahová.

Mi úgy sem mehetünk magunktól, visznek, mint ahogy hordja magával az ár a folyamnak molekuláit. Nem a cseppeket, mert az már intézmény, valóságos részvénytársaság!

Ostoba filozófia, hogy megtéveszt, mint kitérít az utamból. Most hirtelen egy kép reszket a szemem előtt, homályosan, beteges bágyadsággal. Mintha láttam volna a száműzött öreg embert most karácsonkor este. Az utcza elhagyatva, sötét mögötte a pálinkás bolt is. A hordár indulófélben volt éppen, de valaki hátulról megérintette a kacska kezét. Egy asszonyember, kalapban, csak a fél arczát láttam, de az ugyancsak ki volt pirosítva:

A lánya, az unokája, a felesége? Egy darabig láttam őket, amint egy vonalban lassan haladnak előre, amíg egyszerre kiestek, elvágódtak a látóhatáromból, velem — egymagammal — vadul vágatott tova az ünnepesti villamos.

Mindkét jelentést tudomásul vették. Gyűlés után az Angol királynő szálló fehér termében társas ebéd volt, ahol szebbnél-szebb pohárköszörtek hangzottak el.

NAPI HIREK.

— **A függetlenségi párt uj-éve.** Ujlesztendő első napján a függetlenségi és 48-as Kossuth párt tagjai üdvözölni fogják Kossuth Ferenczet. A képviselők délelőtt tíz órakor megjelennek Kossuth lakásán, hol a párt nevében Polónyi Géza fogja üdvözölni Kossuthot. A képviselők aztán a pártkörbe mennek, hol az egyesült ellenzék nevében gróf Apponyi Albert fog üdvözőlő beszédet intézni Kossuth Ferenczhez.

— **Istentiszteletek.** Az ágost. hitv. ev. templomban, 6 év estéjén d. u. 5 órakor Materay Lajos főesperes végzi az istentiszteletet. Ujév napján d. u. 10 órakor Hudák János segédlelkész prédikál.

— **Degenfeld József gróf képviselő-jelölt.** A debreczeni ujpárt, a harmadik választó kerületben, amelynek ezidő szerint még Dobieczy Sándor a képviselője, Degenfeld József grófot a párt elnököt lépteti fel. Degenfeld gróf pártja vezérembereinek kijelentette, hogy nem tér ki a párt óhaja elől és a jelölést elfogadja.

— **Katonai el léptetések.** A király 1905. évi január elsei rangzal a 3. honvéd gyalogezredben a következő tartalékos hadapród tiszt helyetteseket hadnagyokká nevezte ki: dr. Osváth Ferencz, Török Gyula, Vita Éda, Szurka Andor, Sezemben János, Kassai Béla és Csapó László. Ugyanabban az ezredben Krats Lázár, Hajdu Sándor, Nyul Ferencz, Földesi Albert, Bulyovszky Mihály, Mahovics József tartalékos hadapród tiszt helyetteseket tartalékos tiszt helyettesekké neveztek ki. A 2. honvédhuszárezredben Czárán János tartalékos hadapród tiszt helyettes hadnagy lett.

— **Vlasztás előtt.** Nap-nap után mindinkább valószínűbbé válik, hogy csakugyan közelednek a választások. Erre vall azon körülmény is, hogy a hivatal főnökök már is akcióba léptek. A vasuti hivatalnokokkal félre nem ismerhető formában közölték, hogy nem tűnnek semmiféle ellenvetést és mindenkitől elvárják, hogy választáskor a kormány jelöltjét teljes mértékben támogassák. Tehát jelentkeznek az előjelei a Tisza féle erőszakosságoknak. Pedig hiábavaló minden pressió és terrorizmus, mert Debreczenben ezen a választáson a kormány jelöltje minden kerületben elbukik, hívják azt Münnich Aurélnak, vagy Dobieczy Sándornak.

— **Vizsgálat a gyámpénztárban.** Ma délelőtt a gyámpénztárban Vecsey Imre elnöklésével vizsgálatot tartottak. A vizsgálatnál mindent rendben találtak.

— **Orvosi körökből.** Szöllösi Béla dr. Pöstyénből hazaérkezett és megkezdette orvosi működését.

— **Tanácsülés.** Ma délelőtt Kovács József polgármester elnöklésével tanácsülés volt, melyen rendes folyóügyeket intéztek el.

— **Adományok Booskay szobrára.** A Hajduböszörményben felállítandó Booskay szoborra újabb adakoztak: Csik vármegye 100 kor. Somogy vármegye 4 kor. 88 fill., Veres Géza, Nádudvar 10 kor., Esztergom

vármegye 50 kor., Borsod vármegye 100 korona. Együtt 264 kor. 88 fill. A többi kimutatásban 36 863 korona 22 fill. Összesen: 37,128 kor. 10 fill.

— **Az Iparos Kör mulatsága.** Az Iparos Kör saját helyiségében tegnap választmányi ülést tartott, melyen Biczó Gyula elnökölt. Az ülésen elhatározták, hogy az idén is az előbbiekhöz hasonló téli mulatságot rendez a kör. A mulatság napjaul 1905. február 5-ét, helyéül az Arany-Bika szálloda dísztermét állapították meg. — A mulatságon a hölgyek között 250 izléses táncrendet osztanak ki, melyeket Dávidházy könyvkötő készít. A rendezőséget megalkotották, aztán néhány apró ügyet intéztek el és ezzel az ülés véget ért.

— **Sorozások.** A 39 gyalogezred parancsnokság a átiratban értesítette központi főszolgabírórságot, hogy jövő évben a sorozások a központi járásban márczius 17., 18. és 19. napjain lesznek.

— **Szabók gyűlése.** Tegnap délután volt a szabók szakosztályának választmányi ülése, melyen a január 5-én tartandó előjárásági ülés tárgysorozatának a szabókra vonatkozó pontjait tárgyalták.

— **Birottsági tagok választása.** A Péterfia és Csapó utcái kerületek, — mint megirtuk — tegnap három városi bizottsági tagot választottak. A szavazatok beadását úgy az I., mint a II. kerületben délután négy órakor zárták le. A Péterfia utcái kerületben a függetlenségi jelöltet Török Péter tanárt 237 szavazattal egy évre bizottsági tagga választották. A kormány párti Csiky Lajosra 35-en szavaztak; ezen kívül még 5 szavazat oszlott meg egyesek között. Hasonló fényes győzelme volt a függetlenségi pártnak a Csapó utcái kerületben is. Itt dr. Varga Lajost négy évre választották meg 231 szavazattal, míg a beadott többi 13 szavazat hat felé oszlott meg. Ugyancsak a Csapó utcái kerületben egy évre a függetlenségi párt másik jelöltjét Kovács János lelkészt választották meg 224 szavazattal. Nyolc felé oszlott a beadott többi 28 szavazat. A függetlenségi párt fényes győzelme ismét újabb bizonyítéka a debreczeni választópolgárok törhetetlen hazafias, függetlenségi érzelmeinek.

— **A rózsák atyja meghalt.** Gül Baba, a törökök szent férfija ma már századok óta aluszaga örök álmát az egyik budai hegyoldalon. Ő volt a rózsák atyja, akinek sírjához most is elzarándokolnak messze Torórkországból a jámbor mozlimok. De nem csak Gül Baba, hanem utána hosszú évsorozatok után Luppá Péter országgyűlési képviselő is jó gal kapta meg a „rózsák atyja“ elnevezést Pomázi mintagazdasága tele volt a legszebb fajta nemesített rózsákkal s úgy majusi időtájt egész szekerrel való rózsát szállított a jó Luppá Péter a képviselőházba. Rózsá viritott akkor a miniszterek, az összes képviselők, hírlapírók gomblyukában is a rózsát tartottak kezükben a karzat hölgyei is. És a rózsák ezen az őszön elhervadtak, elbucuztak a jó Luppá Pétertől, ő pedig most bucsuzott el tőlük örökre. Pomázi ról jálenti ugyanis egy rövid távirat, hogy Luppá Péter országgyűlési képviselő ott ma meghalt, éppen akkor, mikor ez az országgyűlés is haldoklik. Luppá Péter 1838 ban született Pomázon. Beosben végezte a műgyetemet, azután mint mérnök működött s 1861 ben Pest-megye t. főmérnöke lett. Először 1875 ben választották be a képviselőházba, melynek azóta — kevés megezakítással — kormány-párti programmal mindig tagja volt.

— **Esküvő.** Kiss Gábor helybeli timár fia, József tegnap esküdt örök hűséget Kelemen Gábor gazdálkodó kedves, szép leányának, Erzsikének. Az esketést Szele György végezte, ki szép, szivreható beszédet mondott az új párra. Este fényes, igazi magyaros, nagy nász lakoma volt, melyen Szele György lelkész és Rásó Gyula alis-

pán is részt vett. A násznépnek Kiss Béla reggelig húzta a talp alá valót

— **Szakosztályi ülés.** Az ipar-területi sütő szakosztály Riesz Lipót elnöklése alatt tegnap délután négy órakor az iparosok tanács-terében ülést tartott, melyen folyó ügyeket intéztek el.

— **Halálosasok.** Legutóbbi kimutatásunk óta az anyakönyvi hivatal halálosási osztályánál a következő halálosasokat jelentették be: Kozma Péter ev. ref. 20 éves, Menyhért Judánna ev. ref. 61 éves, özv. Tóth Lajosné ev. ref. 68 éves, Kozmepel Mária ev. ref. 3 hónapos. Szabó József ev. ref. 66 éves, Fara, Janos román. kath. 25 éves.

— **A Petőfi Dalkör házalapjára.** Bulyovszky Gyuláné Szilágyi Lilla urnolgy, 50 koronát küldött elnökünk kezéhez. A midőn e nagylelkű adomány átvételét köszönettel nyugtázom, jelzem, hogy ezen összeggel házalapunk már 95 koronára növekedett. — Debreczen, 1904 d. ezember 28. Márton Gyula a Petőfi Dalkör pénztárnoka.

— **Szabolcsmegye a kormány ellen.** Szabolcsvármegye állandó választmánya ma tartott ülésén tárgyalta a kormány ellen beadott bizalmatlansági indítványt. A határozat olyan volt, hogy mást ettől a kurucz magyar vármegyétől mást nem is lehetett várni. Az állndó választmány ugyanis 27 szavazattal 6 ellenében elfogadta a bizalmatlansági indítványt, melyet Szabolcsmegye közgyűlése is kétségtőlül óriási többséggel fog elfogadni.

— **Táncosztály.** Schaf János tánczenitő 1905. évi január hó 7-én, azaz szombaton a polgári táncziskola bevezése alkalmával a „Korona“ vendéglő nagytermében záróvizsgával egybekötött zártkörű Utolsó-estélyt rendez tanítványaiával együtt. Belépő díj: személyenként 1 kor. Kezdeté 8 órakor.

— **Két kiváló hírlapíró jubileuma.** Huszonöt esztendő nagy idő sajtó szolgálatában. A szellemi munka betetőzésének lehet mondani az ujságíró szellemi tevékenységét. Egyetlen szóval lehet jellemezni ennek a nagyszerű hivatásnak testét és lelkét pusztító, mozgató erejét és ez a szó: a láz. Aki ezt a hivatást negyedszázadon át szolgált a becsülettel és érdemeket szerezve, az méltán tarthat számot elsősorban annak a társadalomnak a becsülésére, amelynek érdekében a nyilvánosságot kiszolgált. Kulinyi Zsigmond, a Sz. N. főszerkesztője és Bekefi Antal a lap felelős szerkesztője huszonöt éves hírlapírói munkásságát méltón akarja megünnepeelni a szegedi társadalom. Mindkét szerkesztőnek díszalbumot fognak nagyobb ováció keretében átnyújtani, amely emlékkönyv Szeged társadalmának autogram-gyűjteményét foglalja magában. A névalírások beszerzését Gaál Endre dr. közművelődési tanácsnok intézi. Öszinte örömmel üdvözöljük a nemes czélzatu mozgalmat, mert mindig örömrünk telik a munka méltánylásában és kétszeres örömrünk abban, ha a sajtó férfiai éri a megérdemelt kitüntetés. Kulinyi Zsigmond tudvalevőleg a Vidéki Hírlapírók Országos Szövetségének elnöke is s ebbeli tisztében nemes önzetlenséggel végzett fáradozásával kiváló érdemeket szerzett magának az egész vidéki sajtó szolgálatában, jubileumában tehát kiveszi részét a hírlapírók szövetsége is.

— **Kocze hangversenye.** Kocze Antal az országos híru cigányprimás sajtó zenekarával ma este hangversenyt rendez az „Emke“ kávéházban. Kocze művészetét ismeri és méltányolja Debreczen intelligens közönsége s a nyáron is, amikor néhány estén hangversenyezett az Emkében, akkor is zufolásig megtelt a kávéház vendégeivel, akik elváltak ragadtatva Kocze művészi játékától.

— **Giron nyilatkozik.** A kaczér és hirhedt ifju, ki egy királynénak a koronájába és életboldogságába került, ismét beszeltet magáról. Megintarvivoitatta magát a newyorki World egy muakatársával és igyekezett mentől érdemesebb nyilatkozatokat tenni Természetesen a szerencsétlen Lujza grófnőről beszélt és pártját fogta, amint ez illik is, a karácsonyesti merész kalandot mint jogos cselekedetet tüntetve föl. A grófnőnek ugyanis az ő tudomása szerint, Gaußben 1902 február havában hátróztottan megígérték, hogy bizonyos idő múlva, midőn a szökés okozta botrányról a világ már napirendre tért, megengedik neki, hogy gyermekeit időről időre láthassa. A száz királyi udvar est az ígéretet teljes ünnepléses formák közt tette, s ezzel tudtak csak rábírní az akkori trónörökösét arra, hogy vále (Gironnal) szakítson. Azóta Lujzától sem közvetve, sem közvetlenül semminemű életjelet nem kaptott és ő maga részéről sem tett legcsekélyebb kísérletet sem arra, hogy hozzá közeledjék. A grófnő tehát a maga részéről szöszert megártotta az egyeszséget, a száz udvar ellenben megszegte. Kezdetben azt mondták neki, várjon amíg a beteges öreg király meghal. Mikor aztán György király elhunyt, s a hercegnő biztosra vette, hogy az udvar Montignoso grófnőnek ezt a kívánságát kereken visszautasította, Giron azután kijelentette, hogy ő a hercegnő iránt most is változatlan érzelmekkel viselkedik, a történeteket legkevésbé sem bánja és éppen úgy, mint ezélt, egy pillanatig sem késne a legcsekélyebb intésre a hercegnőhöz sietni és szolgálatába állani. Az ő felszólítása nélkül azonban semmit sem szándékozik tenni, nehogy szánalomraméltó helyzetét még rosszabbá tegye.

— **Sajtók.** Régi dolog, hogy Franciaország az anyozok hazája. Senki a világban nem készítetek annyiféle tevest, mártást és annyiféle sajtot, mint Franciaországban. Egy kimutatás szerint a köztársaság polgárai nem kevesebb, mint kétszázötvenféle házi sajt között válogathatnak szabadon a gusztauk szerint. A hágy departement van Franciaország déli és nyugati részén, mindenütt egész csomó különbozó izü és nevü sajtot termelnek, sok olyat, amely meghódítja a világot. A francia Gruy sajtot Burgundia adja a kisebb igényü embereknek, a Roquefort sajt szülőháza Aveyron vármegye, a Brie sajtot Meauy városa mondja büszkén a maga születtjének. — A leghíresebb francia sajt a Brie, a Camember, a Requistort és a Pont, évoque sajt Angliában jutott nagy népszerűségre, a Brie-t viszik még Braziliába is. — Ebből fogy a legtöbb Amerikában és főként New Yorkban is. Magyarországon a francia sajtok között, a Roquefortnak és Camembertnek van a legtöbb kedvelője.

— **Lenyelte a váltót.** Paisios Lyubomir moriai lakos, — egy deszki embertől száz koronát vett kölcsön s tartozáról váltót állított ki. A váltó lejárt, de Paisios nem fizetett, sőt kereken tagadta, hogy pénzt kapott volna. A hitelező erre megmutatta Paisiosnak az aláírásával ellátott váltót. Az adós hirtelen szájába dugta és lenyezte a váltót. A meglepett hitelező e keseredésében előbb torkon ragadta az adóst, de a mikor meggyőződött róla, hogy a váltó már eltűnt, elaraszította Paisiosot s följelentette őt a bíróságon.

Ujev Japánban.

— december 29.

A japán udvar egyik főünnepé a több napra terjedő ujévi ünnepe. A korábbi egyszerűség helyébe az új aerában nagy fényűzés fejlődött ki. A japáni császár fogadja az idegen hatalmak követéit és a császárné, aki azelőtt egyáltalán nem vett részt ezen az ünnepegen, megnyitja az

udvari hölgyeknek a szalonjait. A japán udvar Európa példáját követi.

Az ujévi ünnep hivatalos, amelyen mindazok részt vesznek, akik a császárvárosban szerepet játszanak. Reggel öt órakor maga a mikadó istentiszteletet tart. A királyi kert k ki vannak világítva és a fáklyák lobogó fénye világítja be a négy négy-szög méter gyepes helyet, amely szönyeggel takarva. A közepén asztal áll, rajta tőmjén, olajos lámpa és egy kosár s aki (megfelel a mi bo uknak). A hely vászoneranyókkal van körüvéve. A mikadó antik visele ben hagyja el a palotát testőrgárda kíséretében. A vászoneranyók elzárják a körülállók elől a császár alakját, amint a négy szögbe belépett. A négy világtáj felé fordulva a védő hatalmak és ősei segítségét kéri népe boldogítására.

Senkihez sem szabad szólnia. Egyedül megy be a palotájába, egyedül költi el azt a rituális ebédet, amelyet másnap és harmadnap is meg kell ismételnie. Ezenruhába vágja magát és a császári szalonba megy, ahol a császárné várja.

Ez vörhenyvörös, arannyal himzett, uszályos ruhában várja férjét. A fogadás a hercegekkel kezdődik, azután következnek a miniszterek, a nemesség, a papok. Erre következik a nagy császári ebéd. Délután 2 órakor fogadja a diplomáciai testületet. Január 18 án van a dalosok versenye, amely bezárja az ujévi ünnepek sorát. A versenyzők december végén beküldik verseiket egy bizottságnak, amelynek Seisho, az udvari költő az elnöke. A legjobbakataztán elszavalják utána a cantate zárja be a műsort.

Reichmann ur.

— december 29.

Egyik helyi lap „Több hitközségi tag” aláírással nyilatkozatot közöl, mely a Reichmann Ármint terjengős dicséretet tartalmazza, válaszul a mi keddi, teljesen objektív cikkünkre.

A hitközség derék tollforgatói igen felesleges munkát végeztek. Bodóné gyanánt másról beszélnek, mint amiről szó van. Ahelyett, hogy magukat védnék, Reichmann emelik az égbe.

Bölcsen kitérnek a főkérdés elől, hogy ha ilyen meg olyan halhatatlan, nagy ember, akit Karvály esetje megörökített: mért nem festette meg képét az a „több hitközségi tag”, mért nem állottak össze a Reichmann tisztelői, mint ahogy más nyilvános téren szereplő férfiu ünneplésénél szokás? Mért nem osztották meg a kétszeres életnagyságban készült kép tekintélyes árát az önkéntes adakozók közt, mért kellett azt az adózó tagokra kivetni, akiknek lelkesedése az övéknél kissé higgadtabb? Ezt szövé tenni talán csak szabad egy független újságnak? Reichmann Ármint, a hitközségi elnököt köteleességünkhöz képest egészen tárgyilagosan ítéljük meg, igyekezetét, buzgóságát nem vontuk kétségbe, de engedelmet! tisztelt „több hitközségi tag ur”, — aki nyilvános szereplésre adta magát, az szegénylős természetét vetkőzze le. A kritika ne ejtse kétségbe! Egy őszinte szótól ne fusson meg és ne kiáltson segítségért!

Pláne, ha ő maga a politikába sem resteli magát beleártani.

Reichmannról a véleményünket megmondtuk, amikor a Csarnokban hirhedt b zalmi indítványát megtette, megmondtuk, amikor a Bika nagytermében tartott szabadelvü gyűlésre felcsöditette a zsákhor-

dóit, a templomszolgákat és hitközségi eljárákat.

Megmondtuk eddig és akárhogy sziszeg, ezután is meg fogjuk mondani. Hogy pedig a nemességről szó volt, azt mindennütt inkább felpanaszolhatják, mint t. lap-társunk a D. F. Ujság hasábjain. Hiszen épen ez az ujság közölte pár hételőtt, hogy nemesnek „szemelték ki”, mért nem czáfolták meg akkor, ha nem szereti hallani ezt a „több hitközségi tag ur”? A D. F. Ujság ma is fényes cikket közöl a kormány kitüntetési mániájáról. Csak nekünk kell hallgatni, mikor Reichmann urról van szó?

A végső sorok szánalmas gyanusítását felháborodva utasítjuk vissza. Tisztelt „több hitközségi tag”, jegyezzék meg maguknak, hogy sok, igen sok pénze lehet a maguk t. elnökének, — eleget fitoktatják ezt a mai irásukban is, de még soká kell neki pénzt pénz mellé fektetni, hogy annak ragyogása elhomályosítsa a mi szegény aczéltollunk mocsoktalan fényét. Ezt, ha még addig él s — éltesse az isten! — nem éri meg Reichmann ur.

TAVIRATOK.

A „Debreczen” eredeti távirata.

Tisza István a királynál.

Bpest, decz. 29. Tisza István miniszterelnök és Héderváry gróf miniszter ma reggel Bécsbe érkeztek.

A király déli 12 órakor külön kihallgatason fogadta Tisza Istvánt. A miniszterelnök bemutatta a királynak a trónbe zéd szövegét és „szabadelvü part által a nemzet-hez intézendő manifesztum szövegét. Ez utóbbi nem tartozik a király elé, de azért mutatta be, mert van benne egy passzus, mely a trónbeszédből van véve.

Az osztrák kormány bukása.

Bécs, decz. 29. A császár elfogadta Körber lemondását, utódjául gróf Bounowyt vasuti minisztert és gróf Schönbornot emlegetik. Az bizonyos, hogy Körber többé nem kap megbízást kormányalakításra.

A szövetkezett ellenzék gyűlése.

Budapest, decz. 29. A szövetkezett ellenzék vezérbizottsága ma d. e. bizalmas értekezletet tartott, melyen részt vettek Andrássy Gyula, Wlassics és Darányi volt miniszterek is.

A hercegprimás állapota.

Budapest, decz. 29. Vaszary Kolos hercegprimás állapota javult. Orvosai Hegedüs és Jordan tanárok jelentése szerint a hőmérsék tagnapról 39,8 ról 38-ra szállott alá.

Tőzsde.

Budapest, decz. 29.

Buza	1905 áprilisra . . .	10 17 — —
Buza	1905 októberre . . .	8 83 — 8 84
Rozs	1905 áprilisra . . .	7 94 — 7 95
Rozs	1905 októberre . . .	— — — —
Tengeri	1905 májusra . . .	7 62 — 7 63
Zab	1905 áprilisra . . .	7 19 — 7 21
Zab	1905 októberre . . .	— — — —

Margit, aki azonfelül, hogy végtelenül szerette az édesapját, még végtelenül hálás is volt, hogy megvédelmezte szerelmét, azonnal ajánkozott, hogy elkíséri.

(Azt, remélem, önök is tudják, hogy a cselvető házi orvos Margitnak titokban megsugta, hogy az eset föltétlenül komoly és hogy határozott gondozásra lesz szüksége az „öreg“-nek ott a Rivierán.)

— Ezt nem fogadhatom el tőled, — mondta az ajánkozásra Nagy Gábor. — Végre is te, ha nem is elgyűrűzött mátkája, de mégis csak mennyasszonya vagy Márknak és én bizony nem szakítalak le a vőlegényed szívéből.

— De édes apa, lássa, maga nem mehet a fiuk miatt és én igazán, olyan végtelenül boldog volnék, ha meglátnám a Rivierát.

— Majd elmehet-e oda Márkkal nászutra. Nem való egy fiatal leánynak ilyen göthős öreg emberrel csavaregni! Hagyj engem. Ha meg vagyon irva, hogy meggyógyuljak nyolcz, tíz hét múlva, haza jövök egészségesen, ha meg érzem, hogy így is, ugyis mindég, haza jövök a jövő héten.

Margit csaknem sirva fakadt.

— Hát igazán sajnálja tőlem ezt az utazást!

Roppant nagy gavallér volt Gábor ur Margit tudta, hogy ez hatni fog és csakugyan az „öreg“ azonnal, kissé sérődötten válaszolt:

— Ha így fogod fel! Ám jöjj, de azután ne vesd a szememre, hogy elszakítottalak mátkádtól.

— Ugyan apa, olyan fess ember mellett, mint maga, eszembe sem fog jutni.

— Hiszen, ha ezt hallotta volna Márk!

Hát hiszen ha hallotta volna is, tudta volna, hogy nem egyéb, mint egy kis csalafinta bók, amilyenekkel jól nevelt fiatal hölgyek szívesen szolgálnak kedves édes apjuknak.

Tudom, most önök így vélekednek: Istentem, milyen könnyen okosítják meg a mese-mondók a maguk alakjait. Csala-finta kell? Azonnal készen vannak vele, hupp, hopp elutazunk a Rivierára, visszük magunkkal a veszedelemben forgó kis-asszonyt stb. stb.

Bezzeg az életben az embereknek mindig az jut csak az eszükbe, hogy a Thomas Cook and Sons nem adja ingyen a jegyet, sőt a Riviera szállótulajdonosai sem híresek arról, hogy egy meleg kéz-szorítással egyenlítették ki a számláikat.

Ez igaz, kérem, de viszont azt is tessék megengedni, hogy azoknak a derék embereknek a leánykái, akik minden szellemi képeségüket arra kell, hogy fordítsák, hogy azt a nagy problémát oldják meg, hogy lehet kettőből elvenni hármat olyan módon, hogy még maradjon is egy, mondom, ezeknek az uraknak a leánykái rendszeren minden novellisztikus háttér nélkül mennek férjhez ahhoz a becsületes lélekhez, aki sok lelki szorongás és még több számvetési feladat után végre ki-mondja a boldogító igent.

Ne vegyék tehát egyszerű költői nagytáknak, ha kijelentem, hogy vannak olyan emberek is, akik úgy mennek nyolc-tíz hétre a Rivierára, mint például a pesti

ember vacsorázni a Márványmenyasszonyba, Budára.

Nagy Gábor is fölült a vasutra leányával egyetemben és miután a körutazási jegy egyik félkörét szerencsésen leutazta, megérkezett Nizzába, ahol daczára annak, hogy az időny haldokolt, a legelevenebb élet zajlott.

(Folyt. köv.)

VÁROSI SZÍNHÁZ.

Folyó szám 102. Bérlet 76-ik szám (A) :
Ma csütörtökön, 1904. évi december hó 29-én

A GÖRÖG RABSZOLGA.

Operett 3 felvonásban.

Holnap, pénteken, december hó 30-án:

A TÖKÖZLŐ.

Regényes tündérrege 3 szakaszban.

Alkalmi vétel folytán

míg a készletből tart — az alanti bámulatos olcsó árban ajánljuk a következőket:

Egész finom férfi ingek 1 forint 10 krtól.

Férfi és fiu kalapok 80 krtól.

Női, férfi és gyermek meleg öltő ruhák 45 krtól.

Gyönyörű téli és nyári blouzek, alsó és felső ruhák, kostümök, miederek, női és férfi bőrkeztük, 80 krtól.

Kitűnő minőségű férfi és női cipők, sár-cipők (kalosnik) eddig még nemlétezett olcsó árakon.

Valódi vászon női fehérműek fél áron
Gallér 10 kr., kézelő 15 kr.

Székely Jenő és Tsa utóda.

Piacz-utca 48.

Kedvező alkalom!

Újévi ajándékok bevásárlására

A Miklós és Markbreit

Csödtömegehez

tartozó bazár áru és férfi divat cikkek közül álló összes árukészletet megvettem és azokat a fenti cég régi üzlet-helyiségében (Piacz utca 19. sz. a. a Nagytözsde mellett) és azokat minden elfogadható áron, szóval becsértéken alól is, tehát csaknem fél-áron bocsátom a vevő közönség rendelkezésére.

Nagy raktár van bazár áru cikkek közül u. m. gyermekjátékokból, mindenféle babákból és más értékes ajándéktárgyakból, továbbá dohány, szivar és cigaretták, a legdivatosabb férfi kalapokból, nyakkendőkből és számos itt fel nem sorolható árucikkek közül.

Csödtömeg kicsinybeni elárúsítása!

Tisztelettel

Markbreit Ignác.

Finom ruhaszövetekből,
ruha- és bluz-
selymekből

állandó és nagyszabású
maradék vásárt

tartunk fenn.

Bosznay J. és Társa

nőidivat és szőnyogáruháza

Debreczen, Kossuth-u. 5.

Elrontott vagy kikopott

Órákat

alapos szakértelemmel javít 2 évi tényleges jótállással, előnyös árakon

Horváth

óraműves

Hatvan-utca 2.

Ingaórákért érte küld és pár nap alatt javítva saját módszerű készülékével szabályozva haza küldi.

Raktár jó művi órákban, finom ékszerekben.

A virágkedvelő

közönség figyelmébe.

Van szerencsém a n. é. virágkedvelő közönség becses tudomására hozni hogy virágüzletembe egy új virágkötőt szerződtettem, ki bel- és külföldi nagyvárosok elsőrangú virágterméiben volt alkalmazva. Legmodernebb koszorukat, virágcsokrokat oly művészettel és gyorsan állít elő, hogy virágterméiben bármilyen nagy megrendelést felvállalhatok. Főtörekvésem oda irányul, hogy nem kimélve semmi áldozatot, üzletemet a legelső fővárosi virágüzletek színvonalára emeljem és nagyrabecsült vevőimnek alkalmat nyújtsak arra, hogy finoman készült csokrokat kaphasson.

PACZELT JÁNOS mű-kertész.

Vidéki megrendeléseket pontosan teljesítünk és a csomagolására kiváló gond fordítatik, legszolidabb és legolcsóbb árak mellett.

Apró hirdetés...

Díja 10 szögig 40 fillér, minden további szög 4 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szög 4 kr. 8 fillér.

Levélbeni tudakozásokra postánválaszolunk, ha a szükséges postabélyeg bekezdettik. Apró hirdetések előre fizetendők.

KIADÓ Hatvan-ntoza 5. szám alatt nagy száritó, vagy raktárhelyiség. Bignió Albert.

KÜLÖN BEJÁRATU, butorozott szoba Széchenyi-utca 20. számú háznál kiadó.

Értesítés.

Tiszelt betevőinket van szerencsénk értesíteni, hogy intézetünk-nél elhelyezett betétek után

az 1905. évi január 1-től kezdve

4%-os kamatot

fognak számítani s emellett a betét-kamatdót — mielőtt — úgy ezután is intézetünk fogja viselni.

Az új betétek után ugyanezen kamatláb jön alkalmazásba.

Debreczen, 1904 december 17-én tartott ülésünkben.

A Közgazdasági Bank
részvény-társaság igazgatósága.

Hirlapelárusítók

felvételnek

a „Debreczen” elárusítására

városi nyomdában,

városház keresztépület

1 liter
Borhegyi borviz

8 krajczár,

mely kitűnő, üdítő egészséges ital, kapható

Máyer Jenőnél

előbb

Geréby Fülöp utócai Debreczen.

Üveg betét 4 krajczár.

Háziurak és építész urak figyelmébe.

Függőereszes csatorna 18. számú I-ső rendű horganyozott vaspléből á m. 1.60 fill

Tetőn fekvő csatorna 18. számú I-ső rendű horganyozott vaspléből á m. 4. - fill.

Tető fedés négeyszögmetérenként 18. számú I-ső rendű vaspléből á m. 3.30 fill

Ezen minták ikete pléből festve 15% olcsóbb. Más előforduló épületmunkák rajzszerinti kivitelben olcsóbban 10% -ál, mint Budapesten.

Fűthető fürdőkádak 40 K-tól feljebb. **Könyvek csövek** 40 f.-től feljebb.

Rendes fürdőkádak 20 K-tól feljebb. **Borforralok** 60 f.-től feljebb.

Gyermek fürdőkádak 10 K-tól feljebb. **Mindenféle konyha cikkek**et raktáron tartok feltűnő olcsó árban.

Ülő fürdőkádak 11 K.-tól feljebb. **Elvállalok** klozet kezelést, 1 évre 8 K-ért.

Kályha csövek egyenes 30 t.-től feljebb.

Kövesi József bádigos mester. Debreczen, Széchenyi utca 1. szám.

Donogán és Somossy-czéggel szemben.

Siessen

már kérem, mert elkésik.

Még most tart az olcsó vásár.

Vasároljon:

**Bundát, kabátot, öltönyt és
gyermek-ruhát.**

Minden olcsó, olcsó és olcsó!

Ez még sohasem létezett!

≡ Ne tévessze el a czímet: ≡

**Egyedül csak a
Csanak fűszerüzlete mellett.**